

[Indenrigsministeren.]

at taksterne skal give dækning for de udgifter, som normalt vil være forbundet med leveringen af indkvarteringsydelse, og dernæst foreslås det at overlade selve takstfastsættelsen til administrationen, hvorved det forhindres, at loven senere skal ændres på grund af stigning eller fald i prisniveauet.

Med hensyn til det første punkt, at taksterne skal give dækning for de med indkvarteringen normalt forbundne udgifter, vil jeg gerne sige, at det ikke lader sig gøre at fastsætte betalingen på en sådan måde, at der i alle tilfælde gives dækning for kvarterværternes udgifter i forbindelse med indkvarteringen. De indkvarterede soldater bliver meget ofte behandlet som kærkomne gæster; de får lov at låne telefonen o. s. v. Alt dette må der ses bort fra ved takstfastsættelsen, og vi må i stedet koncentrere os om at gennemføre en ordning, der sikrer, at de normale udgifter ved indkvarteringen dækkes. Forud for lovforslagets fremsættelse har principperne for takstfastsættelsen været drøftet med repræsentanter for forsvarsministeriet, statens husholdningsråd og De samvirkende danske Husholdningsforeninger, og der var herunder enighed om at lægge følgende principper til grund:

Der sondres mellem første indkvarteringsdag og de følgende. For den første dag skal der godtgøres et beløb svarende til, hvad det koster at få vasket et sæt sengetøj pr. mand. Oplysning om disse udgifter indhentes fra vaskerierne, og der fastsættes så et beløb svarende til gennemsnittet. Desuden skal der ydes dækning for de udgifter, der er forbundet med at gøre værelset i stand før indkvarteringen og efter denne. Da de indkvarterede gennemsnitlig lægges to og to sammen på værelserne, er det tanken at ansætte omkostningerne pr. mand til en halv timeløn til konehjælp udregnet på grundlag af oplysninger om taksterne for konehjælp fra bureau. Endelig beregnes gennemsnitsudgiften til belysning — og i fyringssæsonen opvarmning — af et værelse, og halvdelen heraf indgår i kvartergodtgørelsen.

For de følgende dage vil der, bortset fra levering af lys og varme, normalt ikke være forbundet direkte udgifter med indkvarteringen, men denne vil ofte påføre kvarter-

værterne — og herunder især husmødrene — et vist ekstraarbejde, som vanskeligt kan opgøres i kroner og øre. Det er derfor tanken at fastsætte et skønsmæssigt beløb pr. dag for hver indkvarteret person. Om der herudover skal betales for lys og varme eller udgiften skal indgå i det skønsmæssige beløb, vil afhænge af de beregninger, som foretages over denne udgift.

Dersom indkvarteringen strækker sig over længere tid, vil der kunne blive tale om en eller flere gange i perioden igen at betale den takst, som er fastsat for første dag.

En særlig form for indkvartering er den såkaldte krigsmæssige indkvartering, hvor ydelsen alene består i at give de indkvarterede tag over hovedet og liggehalm. Også her er det tanken at fastsætte betalingen skønsmæssigt pr. dag for hver indkvarteret person, idet denne indkvartering normalt ikke påfører kvarterværterne positive udgifter.

Taksterne, som vil blive forelagt finansudvalget til godkendelse, tænkes ajourført i takt med prisudviklingen. Rent praktisk tænker vi os førstedagsbetalingen optaget til revision en gang årligt, medens de skønsmæssigt fastsatte takster kun vil blive reguleret, når de forudsætninger, hvorunder de er fastsat, ændrer sig væsentligt.

Det er tanken såvel ved den første beregning af taksterne som ved senere revision af disse at søge kontakt med de organisationer, der repræsenterer kvarterværterne.

I forbindelse med indkvarteringen bliver der undertiden spørgsmål om at yde de indkvarterede kost. Betalingen herfor foreslås fastsat således, at der ydes de samme beløb, som i henhold til lønningslovens § 36 fastsættes af finansministeriet med hensyn til fradrag i tjenestemændenes løn for naturalydelse.

Med disse ord tillader jeg mig at anbefale det fremsatte lovforslag til det høje tings velvillige behandling.

Undervisningsministeren (Helweg Petersen): Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte forslag til lov om oprettelse af et universitet i Odense.

I betænkning nr. 296/62 stillede for godt 2 år siden udvalget vedrørende universiteternes byggeprogrammer forslag om ud-

[Undervisningsministeren.]

bygningen af Københavns og Århus universiteter i tiden 1961-71. Udvalget forudså, at der i løbet af 1960erne ville indtræde en fordobling i antallet af studerende ved universiteterne, således at der ved udgangen af perioden ville være mindst 18.000-20.000 universitetsstuderende. På grundlag heraf opgjordes omfanget af det ønskede byggeri i tiåret til lige ved 400 mill. kr. Da det angivne antal studerende — selv efter en gennemførelse af det nævnte byggeprogram — ville overstige de to universiteters optimale undervisningskapacitet, anbefalede udvalget samtidig, at der snarest blev truffet beslutning om oprettelse af et 3. universitet. Man pegede her på, at det i særlig grad var de lægevidenskabelige fakulteter, som trængte til aflastning, hvorfor en eventuel etapevis opbygning af et nyt universitet burde tage udgangspunkt i et nyt lægevidenskabeligt fakultet.

På denne baggrund fremsatte jeg i februar 1962 for det høje ting forslag til lov om oprettelse af et lægevidenskabeligt fakultet i Odense. Det fremgik af bemærkningerne, at oprettelsen af et 3. lægevidenskabeligt fakultet måtte anses for så preserende, at man ikke havde ment, at dette spørgsmål burde stilles i bero på de nærmere undersøgelser og overvejelser, som måtte anses for nødvendige, inden der blev taget endelig stilling til spørgsmålet om eventuel oprettelse af et 3. universitet. Såvel forslaget om foreløbig at oprette et nyt lægevidenskabeligt fakultet som dets placering i Odense vandt enstemmig tilslutning i det høje ting, og forslaget stadfæstedes som lov nr. 200 af 16. juni 1962.

Umiddelbart efter nedsattes under visningsministeriet et udvalg med den opgave at fremkomme med indstilling om, under hvilke former og i hvilken takt det nye fakultet mest hensigtsmæssigt kunne etableres og udbygges. Udvalget, hvori der sidder repræsentanter for de lokale myndigheder, sygehuset, de lægevidenskabelige fakulteter og centraladministrationen, har i den forløbne tid hovedsageligt beskæftiget sig med de arealmæssige problemer. Det indledende arbejde med udformningen af en generalplan for det kommende fakultetsområde er just påbegyndt, og de foreløbige planer

sigter imod en igangsætning af byggearbejderne i 1966-67.

Om udvalgets arbejde i øvrigt kan jeg henvise til den summariske beretning, der er optaget som bilag 1 til det fremsatte lovforslag.

Under drøftelserne om lovforslaget om det lægevidenskabelige fakultet i Odense var vi enige om, at det kun var placeringen af det lægevidenskabelige fakultet, vi hermed tog stilling til. Det blev udtrykkeligt forudsat, at der ikke var taget stilling til, hvor eller under hvilke former andre kommende fakulteter end netop dette fakultet skulle placeres, idet spørgsmålet om universitetsudbygningen i øvrigt uden for de bestående universiteter skulle gøres til genstand for udredning i et særligt planlægningsudvalg under undervisningsministeriet.

Det var meningen, at universitetsplanlægningsudvalget, som nedsattes straks efter lovens stadfæstelse, skulle stille forslag om universitetsudbygningen i det hele taget i de kommende årtier. Allerede på det tidspunkt, hvor vi drøftede det lægevidenskabelige fakultet, var der jo stort set enighed om behovet for et 3. universitet, og et 4. universitet nævntes også gang på gang under forhandlingerne. På baggrund af, at antallet af studerende ved universiteterne i tiden fra 1959 til 1963 er steget fra 9.539 til 17.273, har udvalget imidlertid ikke fundet det forsvarligt yderligere at opsætte etableringen af et 3. universitet til aflastning af de bestående. Udvalget har derfor i en i december 1963 afgiven første betænkning stillet forslag foreløbig om etablering af det 3. universitet, idet man i en senere betænkning agter at vende tilbage med indstilling om udbygningen herudover.

Udvalget konstaterer i sin betænkning, at den fordobling af tilgangen af studerende til universiteterne, som ti års udvalget forudså i løbet af 1960erne, allerede er nået i 1963. Fra 1959 til 1963 steg således antallet af nyindskrevne ved de to universiteter fra 2.081 til 4.557. Ved Københavns universitet er herefter i dag indskrevet i alt lidt over 13.000 studerende, hvormed man efter udvalgets opfattelse mærkbart har overskredet den grænse, hvortil universitetet findes at burde udbygges. Århus universitet har tilsvarende indskrevet lidt over

[Undervisningsministeren.]

4.000 studerende og bør næppe udbygges til mere end 5.000-6.000. Tilgangen til universitetsstudierne kan forventes at stige yderligere i de kommende år, og udvalget finder det på dette grundlag påkrævet, at der snarest træffes forholdsregler med henblik på etableringen af et aflagende 3. universitet. Problemerne er — når bortses fra lægevidenskaben — størst ved de filosofiske og naturvidenskabelige fakulteter. Udvalget foreslår derfor det nye universitet opbygget omkring en stamme, foreløbig bestående af disse fakulteter. Udvalget tager stærkt afstand fra etableringen af isolerede fakulteter forskellige steder i landet, idet man påviser, at såvel undervisningsmæssige som forskningsmæssige og økonomiske grunde taler for samlingen af fakulteter til mere omfattende enheder. Som følge heraf indstiller udvalget, at det 3. universitet bygges op på grundlag af det allerede fastlagte lægevidenskabelige fakultet i Odense. Der vil herved også kunne etableres et samarbejde med den planlagte veterinær- og landbohøjskole i Odense.

Fra regeringens side kan man ganske tilslutte sig udvalgets indstilling om oprettelsen af et 3. universitet, og at dette placeres i Odense med de fakulteter, som udvalget har foreslået. Det er aldeles påkrævet, at et nyt universitet snarest kan komme i funktion som aftager af den stigende studentertilstrømning.

Tidligere indhøstede erfaringer med hensyn til udbygningen af universiteterne og andre højere læreanstalter taler imidlertid efter min opfattelse for, at vi ikke på indeværende tidspunkt standser herved. Vi må se i øjnene, at de meget store vanskeligheder, som de to universiteter for tiden står over for, formentlig kunne være undgået, om man i tide havde kunnet forudse og forberede sig på disse års store studentertilstrømning.

I de fleste af vestens lande har man gjort tilsvarende erfaringer. Næsten alle steder er man blevet overrumplet af den hastighed, hvormed ekspansionen satte ind; men store anstrengelser udfoldes nu overalt for at danne sig et realistisk skøn over den fremtidige udvikling og de forholdsregler, som den kræver. Størst indtryk gør måske i denne forbindelse de planer, som den bri-

tiske Robbinskomité i efteråret har fremlagt for udbygningen af universitetsvæsenet i Storbritannien i tiden indtil 1980. Man regner her med, at antallet af studerende ved universiteterne og de højere læreanstalter i den nævnte periode vil stige fra 216.000 til 560.000 — en udvikling, som medfører behov for oprettelsen af 28 nye universiteter, hvorved antallet af universiteter vil blive bragt op på i alt 60. Man regner med, at der hertil vil kræves investeringer på omkring 28 milliarder kr., og at de årlige driftsbevillinger må forøges til mere end det tredobbelte af de nuværende beløb. Men også i vore nordiske nabolande er en lignende udvikling i gang. I Sverige har man i de senere år udført et rationelt tilrettelagt planlægningsarbejde, som nu tager sigte på en udvidelse af landets samlede universitetskapacitet fra ca. 36.000 studiepladser i 1960 til 82.600 i 1970. I 1959 etablerede man i Umeå landets 5. universitet, og et 6. universitet er under overvejelse. I Norge overvejer man at etablere universiteter i Tromsø og Trondhjem. I Finland har man i 1959 i Uleåborg etableret landets 4. universitet, og mulighederne for etableringen af et 5. universitet er ved at blive undersøgt. Selv om man skal være varsom med på disse områder at drage direkte sammenligninger fra land til land uden først grundigt at have analyseret forskelligheder i uddannelsesstrukturen og det statistiske grundmateriale, taler disse oplysninger dog deres klare sprog.

Jeg mener, at det er absolut nødvendigt, at vi ikke tøver længere med også her i Danmark på et mere rationelt grundlag end hidtil at planlægge universitetsudbygningen i de kommende 2-3 årtier. Hvis vi ikke går i gang hermed nu, risikerer vi fortsat at måtte halte efter udviklingen med løsninger, som såvel økonomiske grunde som hensynet til lærere og studerende gør ganske uholdbare i længden — rent bortset fra de alvorlige konsekvenser, det vil få for landet som helhed, hvis vi sækker agterud med hensyn til udbygningen af den højere uddannelse og forskningen.

Etableringen af universiteter og højere læreanstalter kræver lang tid og indgående forberedelse. Der må reserveres betydelige araler i tide. De omfattende byggerier må af statsfinansielle og andre grunde spredes

[Undervisningsministeren.]

over et vist åremål, og også selve projekteringen og opførelsen af den enkelte bygning kræver sin tid. For at have tilstrækkelig kvalificerede lærere til rådighed på det tidspunkt, hvor nye fakulteter etableres, må der i de foregående år være gennemført en bevidst rekrutteringspolitik, og for at få det hele afviklet i en takt, som landets økonomiske ressourcer kan bære, må udbygningsprogrammet kunne indpasses i statens langsigtede investeringspolitik. Det er endvidere af vigtighed for de egne og byer, som skal indstille sig på en rolle som fremtidige universitetssæder, at de i tide kan træffe dispositioner med henblik herpå.

Løsningen af de omfattende opgaver, som en sådan planlægning stiller os over for, gør det nødvendigt at foretage en styrkelse og omordning af den organisation, som skal forestå arbejdet dermed. Dette vil medføre konsekvenser for undervisningsministeriets interne organisation, hvilket der også vil blive taget hensyn til ved den omlægning af ministeriets 2. departement, som inden længe kan forventes effektueret. Men herudover må der etableres et permanent planlægningsudvalg med den opgave at yde vejledning ved planlægningen af universitets- og læreanstaltsudbygningen. Udvalget kommer til at adskille sig fra det nu siddende universitetsplanlægningsudvalgs derved, at det bliver et permanent organ, og dels ved, at de opgaver, som tænkes henlagt til det, bliver af et noget videre omfang. Det er tanken, at det skal medvirke ved udformningen af en langtidsplan for udbygningen af universiteterne — en plan, som i tid rækker langt videre end det tidsrum, som universitetsplanlægningsudvalget i første omgang har kunnet gøre til genstand for behandling — formentlig for de kommende 20-25 år. Men en sådan planlægning må ses i nøje sammenhæng med den samlede udbygning af hele den højere uddannelse i alle dens kendte eller kommende nye former. Det vil derfor være naturligt, at udvalgets opgave omfatter ikke alene universiteterne, men også de øvrige under undervisningsministeriet henhørende højere læreanstalter, ligesom udvalget i ønsket omfang også bør stå til rådighed for andre ministerier, under hvis ressort der er henlagt højere undervisning. Samtidig bør

udvalget være rådgivende ved den løbende, mere kortsigtede planlægning, som allerede finder sted eller må antages at ville blive tilstræbt med henblik på flerårige bemandings-, bygnings- og bevillingsmæssige udbygningsprogrammer. De nærmere retningslinjer for udvalgets sammensætning og funktion vil nærmere blive overvejet.

Regeringen finder det imidlertid påkrævet, at der allerede nu, inden udvalget etableres, søges tilvejebragt fornøden afklaring af den målsætning, som den nævnte langtidsplanlægning bør tage sigte på. Selv om vi, som universitetsplanlægningsudvalget har påpeget det, ikke i dag er i besiddelse af fuldt gennemarbejdede prognoser over, hvorledes udviklingen må forventes at ville forløbe i de kommende årtier, mener jeg dog, at vi har tilstrækkeligt grundlag for en bedømmelse af udviklingen i så store træk, at det ville være forsvarligt nu at fastlægge i hvert fald hovedretningslinjerne for de forholdsregler, der må træffes.

Vi ved, at tilgangen af nye studerende til universiteterne er blevet forøget med over 100 pct. siden 1959, og at tallet må forventes at stige yderligere i de nærmest følgende år, hvor antallet af dimittender fra gymnasieskolen og studenterkurserne vil være i fortsat stigning. I det økonomiske sekretariats betænkning „Undervisningsbyggeri og lærerbehov 1961-80“ skønnes antallet af nye studenter at ville stige fra ca. 5.500 til lidt over 13.000 i 1980, og der er grund til at antage, at tallet vil stige til minimalt 15.000 årlig omkring midten af 1980'erne. Dette naturligvis forudsat, at udbygningen af gymnasieskolernes kapacitet finder sted i takt med behovet. Jeg skal i øvrigt i denne forbindelse ikke undlade at bemærke, at 15.000 dimittender årlig omkring 1985 kun vil svare til den studenterfrekvens, som man venter at have passeret allerede 15 år tidligere i Norge og Sverige, nemlig 20 ud af hver 100 18—19-årige.

Et årligt antal dimittender af denne størrelsesorden må antages at få mindst en fordobling af det nuværende antal universitetsstuderende til følge, således at der i løbet af 1980'erne skulle blive behov for i hvert fald 34.000-35.000 studiepladser, hvis man forudsætter opretholdt den frie studieadgang til universiteterne. Forudsættes endvidere i den fremtidige planlægning

[Undervisningsministeren.]

Københavns universitet indrettet til en kapacitet på ca. 12.000 studerende som den mest hensigtsmæssige for dette universitet og Århus universitet til ca. 5.000 studerende som den størrelse, som såvel universitetet selv som universitetsplanlægningsudvalget finder den mest hensigtsmæssige, vil der til sin tid være behov for ca. 17.000-18.000 studiepladser uden for de i dag bestående universiteter. Meget taler for, at kommende nye universiteter bør indrettes med en kapacitet, som ikke overstiger ca. 5.000 studerende — en størrelse, som Århus universitet endnu ikke er nået op på — således at der ud over et nyt universitet i Odense må påregnes at blive behov for yderligere 3 nye universiteter inden årtusindskiftet, hvor Danmarks befolkningstal formentlig vil være nået op på ca. 6 millioner eller ca. 1½ million mere end i dag.

Jeg mener ikke, at det foreliggende talmateriale kan berettige til tvivl om, at der i de resterende årtier af dette århundrede succesivt vil vise sig behov for det her nævnte antal nye universiteter. Selv om endelig stillingtagen ikke kan ske på indeværende tidspunkt, bør denne målsætning indgå i planlægningsudvalgets arbejde. Der ved opnås en rimelig mulighed for at træffe de nødvendige forholdsregler i tide, således at vi ved en fornuftig planlægning kan afbøde nogle af de uheldigste virkninger, der ofte følger med en kraftig ekspansion. Vi vil få tid til at løse de arealmæssige problemer; vi vil kunne fordele investeringsbyrden nogenlunde jævnt over et relativt stort antal finansår og vil allerede nu kunne stille mod en løsning af lærerspørgsmålet. Byggerierne vil kunne udformes efter en vis ensartet målestok, og biblioteksvæsenet vil straks fra starten kunne organiseres efter en helhedsplan. I det hele vil der ved løsningen af de talrige detailspørgsmål, som opstår i forbindelse med den fremtidige universitetsudbygning med et helt andet overblik end sædvanligt, kunne planlægges ud fra helhedssynspunkter. En forud fikseret målsætning vil således blive et uvurderligt instrument for arbejdet hos de myndigheder og organer, der er berørt af planlægningen vedrørende den kommende universitetsudbygning, og sikre den mest

økonomiske og hensigtsmæssige tilrettelæggelse af tingene.

For at få den fulde værdi heraf vil det imidlertid være hensigtsmæssigt at gå endnu et skridt videre. En afklaring af, hvilke egne der — ud over Fyn — skal være hjemsted for de nye universiteter, må så vidt muligt tilvejebringes allerede i forbindelse hermed. Om dette spørgsmål har der i de sidste år været ført en livlig debat, og officielle henvendelser er modtaget om placeringen af universiteter i Sønderjylland, i Kolding, i Ribe, i Ålborg og på Sjælland.

De nævnte henvendelser dækker netop de regioner, hvor det efter alt foreliggende synes mest naturligt at placere kommende universiteter: det sydlige Jylland, Sjælland og det nordlige Jylland. Hvor inden for disse egne universiteterne nærmere bør lokaliseres, må formentlig gøres til genstand for nærmere overvejelse.

Som man vil erindre det, blev der under folketingsdebatten om det lægevidenskabelige fakultet i sin tid udtalt principiel tilslutning fra flere sider til, at enten det 3. eller det 4. universitet placeres i Sønderjylland. Det er også i den siden folketingsdebatten forløbne tid blevet fremhævet som noget særdeles vigtigt, at man — stillet over for det forøgede europæiske samarbejde — søger at fastholde og styrke dansk kultur i landets sydlige egne, og at et universitet i denne del af landet — bygget op foreløbig omkring et humanistisk fakultet — vil have særlige forudsætninger for at kunne bidrage hertil.

Til støtte for et sjællandsk universitet er det blevet fremhævet, at det især er Københavns universitet, som tiltrænger aflastning, men at placeringen her i øvrigt er helt naturlig i betragtning af, at vi må regne med, at i 1985 vil ca. halvdelen af Danmarks til den tid omkring 5½ mill. indbyggere kunne forventes at være bosat øst for Store-Bælt. Placeringen af et af de kommende universiteter i Nordjylland begrundes ligeledes med befolkningmængden i denne del af landet, og at der her findes bysamfund, som bedre end mange andre har forudsætninger for at påtage sig de store byrder, som er forbundet med rollen som universitetsby.

Det er vigtigt for mig at påpege, at hvad jeg her har omtalt som universiteter, ikke

[Undervisningsministeren.]

nødvendigvis er universiteter i traditionel forstand, bestående af de kendte 5 universitetsfakulteter og ikke andet. Der vil her kunne blive tale om universitetscentre, en opbygning af højere uddannelsesinstitutioner af forskellig slags omkring en kerne af traditionelle universitetsfakulteter. Dette synes også at være en af de veje, som man i stadig større udstrækning slår ind på ved opbygningen af nye udenlandske universiteter.

Det her nævnte bør som foran anført indgå som målsætning i planlægningsudvalgets arbejde. Endelig stillingtagen om oprettelsen og placeringen af nye universiteter kan ikke ske på indeværende tidspunkt, men forudsættes truffet ved lov, når de nærmere spørgsmål i forbindelse hermed er blevet udredet.

Hvad der fra regeringens side her er foreslået, tager sigte på at gennemføre en planlægning i tide, således at vi kan gøre os håb om, at vi ikke om 20 år skal stå i en situation, som er endnu vanskeligere end den nuværende.

Men vi må samtidig se i øjnene, at indtil det nye Odenseuniversitet kan åbne sine porte for de første studenter, må de to bestående universiteter alene afdække den fulde andel af unge, som søger universitetsuddannelse. Dette tal vil være i fortsat vækst.

Trods byggerestriktioner er det lykkedes at føre betydelige arbejder igennem, men det har ikke slået til, og det er nødvendigt at sætte meget stærkt ind på dette område i den aller nærmeste tid. I denne forbindelse spiller arealproblemerne for begge universiteter en fremtrædende rolle.

Hvad angår Århus universitet, er forholdet det, at man har tilsagn om overdragelse af de vest for universitetet beliggende militære kasernearealer, men da hidtil forudsat kasernebyggeri andetsteds til afløsning af de arealer, som påtænkes rømmet i Århus, foreløbig er stillet i bero, henstår overtagelsesterminerne for øjeblikket i det uvisse.

I den diskussion, der føres om Københavns universitets arealproblemer, vil der efter ministeriets opfattelse kun kunne opnås en tilfredsstillende løsning i forbindelse med Blegdamshospitalets grund og de militære arealer i Svanemølleområdet, og efter min opfattelse må der meget snart ske en afklaring af hele dette problem.

Dansk uddannelsespolitik har i de senere år udviklet sig stærkt i forhold til tidligere. Der vil i den kommende tid blive stillet krav om en stadig større indsats, en indsats, der nødvendigvis må præges af forudseenhed og åbenhed med hensyn til nye løsninger. De beslutninger, der tages på dette område i disse år, vil få afgørende betydning for de muligheder, kommende generationer får for uddannelse og udvikling.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til bemærkningerne til lovforslaget, tillader jeg mig at indstille det foreliggende lovforslag til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede finansminister, for at han kan fremsætte de for hans vedkommende til mundtlig fremsættelse anmeldte lovforslag.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om udskydelse af 13. alm. vurdering m. v.,

forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.,

forslag til lov om fritagelse for grundstigningsskyld for skatteårene 1961-62 og 1962-63 af landbrugsejendomme og

forslag til lov om ændring i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

Der er flere årsager til, at disse fire lovforslag nu fremsættes. Jeg kan således nævne, at der for tiden foregår ekspertundersøgelser med forbindelse til ejendomsbeskatningen i en række udvalg, hvoraf ét undersøger størrelsen af boligudgifterne for